

НАЗВА ДИСЦИПЛІНИ:
ПРАКТИКА ВИКЛАДАННЯ ФАХОВИХ ДИСЦИПЛІН
(Блок «Історія», блок «Археологія»)

I. Цикл загальної підготовки.

1.2. Дисципліни науково-практичної підготовки

1.2.1. Нормативні дисципліни

ВИКЛАДАЧ:

Практика відбувається індивідуально під керівництвом викладачів випускових кафедр історії та археології – наукових керівників аспірантів.

Координатор: Яковенко Н. М., доктор історичних наук, професор, e-mail:
n.yakovenko@ukma.edu.ua

ЗАГАЛЬНЕ НАВАНТАЖЕННЯ: 3 ECTS (90 год.)

Заняття в аудиторії: 20 год (2 вступні лекції + 7 практичних занять (лекцій або семінарів) + 2 звітних семінари)

Самостійна робота слухачів курсу: 70 год.

Форма підсумкового оцінювання: залік

АНОТАЦІЯ

Курс спрямований на формування навичок студентоцентрованого викладання й здатності моделювати навчальні події та форми аудиторної роботи у відповідності до визначених навчальних результатів.

Аспіранти розвинути навички викладання дисциплін за фаховим спрямуванням (в рамках навчального плану підготовки студентів бакалаврату або магістеріуму відповідної спеціальності 032 «Історія та археологія»), вміння моделювати навчальні події і взаємодіяти зі студентами в аудиторії під час проведення практичних занять, апробують уміння застосовувати форми оцінювання результатів навчання, а також здатність налагоджувати комунікацію і вирішувати проблемні ситуації під час проведення занять, діяти толерантно і демонструвати принципи академічної доброчесності і високої академічної культури.

Ознайомлення з особливостями проведення занять за фаховим спрямуванням дасть можливість сформувати власну викладацьку стратегію і поглибити знання щодо організації навчання за історичним фахом.

Колегіальне оцінювання і самооцінювання результатів навчання сприятиме розумінню напрямків подальшого розвитку власних викладацьких компетентностей.

МЕТА І ЗАВДАННЯ:

Метою курсу є розвиток уміння моделювати і реалізовувати навчальний процес відповідно до визначених навчальних результатів.

Завданнями курсу є формування та виконання індивідуальних планів проведення занять, що відповідають робочій програмі та силабусу навчальної дисципліни, і включають форми навчання і оцінювання, координацію самостійної роботи студентів, елементи дистанційного навчання і комунікації зі студентами.

За результатами практики проведення занять, аспіранти мають підготувати звіт, який включає самооцінювання. Колегіальне оцінювання результатів практики сприятиме умінню презентувати результати роботи.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ, МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ І ФОРМИ ОЦІНЮВАННЯ

Результати навчання	Методи викладання і навчання	Форми оцінювання
<p>Володіти алгоритмами проведення аудиторних занять різного типу.</p> <p>Демонструвати вміння оцінювати результати навчання за визначеними критеріями та зразками виконання.</p> <p>Моделювати навчальні події і форми аудиторної роботи у відповідності до очікуваних навчальних результатів.</p> <p>Демонструвати здатність розроблювати навчальні події, які залучають до активного діалогічного навчання.</p>	<p>Підготовка плану проведення занять і навчальних матеріалів</p> <p>Формування звітності про оцінювання</p>	<p>Індивідуальний план проведення занять</p> <p>Підсумковий звіт про проведення практики</p>
<p>Координувати самостійну роботи слухачів курсу; вести ефективну комунікацію зі студентами.</p> <p>Демонструвати і обстоювати принципи академічної доброчесності і високої академічної культури.</p>	<p>Практика проведення занять (не менше 7 аудиторних занять по 2 год. з навчальних дисциплін за фаховим спрямуванням)</p>	<p>Індивідуальний план проведення занять</p> <p>Підсумковий звіт про проведення практики</p>
<p>Уміння формулювати професійне педагогічне самовизначення і розвивати власну педагогічну культуру.</p>	<p>Колегіальне обговорення і оцінювання результатів практики</p>	<p>Заповнена форма самооцінювання</p>

ЗМІСТ КУРСУ

Вступне слово

Під час проходження практики аспіранти зможуть застосувати теоретичні знання, які здобули в курсі «Викладання в системі вищої освіти». Особливо важливою є саморефлексія і оцінка кожного проведеного заняття, що дозволить аспірантам навчитися краще планувати навчання студентів і створювати в аудиторії творчу і активну атмосферу.

За підсумками проведення занять аспіранти готуватимуть звіт про проведені заняття і презентувати його для колег. Презентація звіту відбуватиметься на спеціальному звітному семінарі. Оцінка участі в обговоренні звітів колег на звітному семінарі є складовою навчального рейтингу за практику в цілому.

Тематичний план

№ з/п	Теми занять	Кількість годин
Вступне настановче лекційне заняття	Проблемні моменти комунікації зі студентами. Методи оптимізації перевірки індивідуальних завдань. Належне оформлення навчально-методичних матеріалів і форм звітності. Практичне застосування студентоцентрованого підходу. Особливості проведення лекційних і групових занять. Визначення навчальних дисциплін, в рамках яких аспіранти проходять практику.	4 год.
Практичне заняття 1-7.	Самостійне проведення аудиторних занять зі студентами спеціальності 032 «Історія та археологія» бакалаврського та магістерського рівнів за розробленим планом під керівництвом наукового керівника.	14 год.
Звітний семінар	Результати педагогічної практики. Презентація звіту про проведення практики. Обговорення ефективних і неефективних форм проведення занять та методів оцінювання.	4 год.

УМОВИ ВИЗНАЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО РЕЙТИНГУ

Форми оцінювання	Кількість	Максимум балів за 1	Разом
Індивідуальний план проведення занять	1	40	40
Практичні заняття	7	5	35
Звіт про проведення практики	1	10	10
Звітний семінар (презентація звіту на заліку)	1	10	10
Звітний семінар (участь в обговоренні звітів колег)	1	5	5
Разом			100

ВИМОГИ І КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання успішності за кожним із запланованих видів робіт здійснюється у відповідності до таких критеріїв:

Види робіт	Кількість балів за один вид робіт	Критерії оцінювання
Індивідуальний план проведення занять	40	Роботу виконано і подано вчасно; автор демонструє належний рівень знань і розуміння, аналітичні здібності, здатність до самостійного, системного, логічного і послідовного мислення, мовно-стилістичну досконалість. Роботу оформлено відповідно до вимог.
	20-39	Роботу виконано і подано вчасно; автор демонструє достатню обізнаність із темою, виклад має логічний і послідовний характер, однак у тексті наявні певні фактографічні неточності чи мовно-стилістичні недоліки. Окремих частинам викладу бракує аналітичного характеру.
	1-19	Роботу виконано і подано вчасно. Автор демонструє достатню обізнаність з матеріалом, однак роботі суттєво бракує систематичного аналізу й логічного та послідовного викладу. Текст вирізняється значними мовно-стилістичними недоліками.
	0	Завдання не виконане у визначений викладачем термін.
Практичне заняття	6-7	Заняття проведене на високому методичному рівні на основі плану проведення занять, із врахуванням методичних рекомендацій щодо проведення занять.
	1-5	Заняття проведене на належному методичному рівні на

		основі плану проведення занять, переважно із врахуванням методичних рекомендацій щодо проведення занять.
	0	Аспірант пропустив практичне заняття без поважної причини.
Звіт про проведення практики	10	Роботу виконано і подано вчасно; автор демонструє аналітичні здібності, здатність до самостійного, системного, логічного і послідовного мислення, мовно-стилістичну досконалість. Роботу оформлено відповідно до вимог.
	6-9	Роботу виконано і подано вчасно; виклад має логічний і послідовний характер, однак у тексті наявні певні неточності чи мовно-стилістичні недоліки. Окремих частинам викладу бракує аналітичного характеру.
	1-5	Роботу виконано і подано вчасно. Однак роботі суттєво бракує систематичного аналізу й логічного та послідовного викладу. Текст вирізняється значними мовно-стилістичними недоліками.
	0	Роботу не виконано у визначений викладачем термін.
Презентація звіту на заліку	10	Доповідь підготовлена і виголошена вчасно. Доповідь структурована, логічна, послідовна; містить елементи проблемного підходу. Доповідач демонструє володіння матеріалом і здатність відповісти на запитання аудиторії.
	6-9	Доповідь підготовлена і виголошена вчасно, але без дотримання тих чи тих вимог, викладених вище.
	1-5	Доповідь містить прогалини та помилкові твердження. Доповідач не демонструє належної підготовки та/або не готовий відповісти на змістовні запитання.
	0	Доповідь не підготовлена у визначений викладачем термін.
Участь у підсумковому семінарі	5	Аспірант задає змістовні запитання, висловлює аргументовані зауваження, бере участь у дискусії.
	1-4	Аспірант бере участь у дискусії, висловлює окремі зауваження.
	0	Аспірант не бере участь в обговоренні звітів колег.
Форма самооцінювання	Так/Ні	Заповнена надана форма. Обов'язковий додаток до звіту

**Порядок перерахунку рейтингових показників нормованої 100-бальної
університетської шкали оцінювання в національну 4-бальну шкалу та шкалу ECTS**

За шкалою університету	За національною шкалою		За шкалою ECTS
	Екзамен	Залік	
91 – 100	Відмінно	Зараховано	A (відмінно)
81 – 90	Добре		B (дуже добре)
71 – 80			C (добре)
66 – 70			D (задовільно)
60 – 65	Задовільно		E (достатньо)
30 – 59	Незадовільно	Не зараховано	FX (незадовільно – з можливістю повторного складання)
1 – 29			F (неприйнятно – з обов’язковим повторним курсом)

Мінімальний пороговий рівень оцінки за роботу в семестрі (допуск до заліку) складає 30 балів. У разі отримання оцінки «неприйнятно» (нижче 29 балів) аспірант зобов’язаний повторно вивчити дисципліну. У разі отримання оцінки «незадовільно» аспірант має право на перескладання до початку наступного навчального періоду. При цьому максимальна підсумкова оцінка після перескладання може бути лише «достатньо».

ПОЛІТИКА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Виконання навчальних завдань і робота в курсі має відповідати вимогам «Положення про Академічну доброчесність здобувачів освіти у НаУКМА» (затверджене наказом № 112 від 07.03.2018 року): https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumenty-naukma/cat_view/1-dokumenty-naukma/12-normatyvna-baza-naukma/6-systema-zabezpechennia-iakosti-osvitnoi-diialnosti-ta-iakosti-vyshchoi-osvity/71-normatyvni-dokumenty

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА І ДЖЕРЕЛА

1. Мистецтво бути викладачем. Практичний посібник. / За ред. О.І. Сидоренка. – К.: Навчально-методичний центр «Консорціуміз удосконалення менеджмент-освіти в Україні». – 2003. – 144 с.
2. Павловський К. Трансформації вищої освіти в ХХІ столітті. Польський погляд. – К.: Навчально-методичний центр «Консорціуміз удосконалення менеджмент-освіти в Україні». – 2005. – 230 с.
3. Бойц Р. Поради викладачам-початківцям. Практичний посібник. - К.: Навчально-методичний центр «Консорціуміз удосконалення менеджмент-освіти в Україні». – 2005. – 448 с.
4. Гронлунд Н.Е. Оцінювання студентської успішності. Практичний посібник. - К.: Навчально-методичний центр «Консорціуміз удосконалення менеджмент-освіти в Україні». – 2005. – 312 с.
5. Пометун О. Енциклопедія інтерактивного навчання. – К. - 2007. - 144 с.
6. Nilson L. B. Teaching at its best. A research-based resource for college instructors. 3rd ed.– Jossey Bess, San-Francisco, 2014.

Електронні ресурси:

Interactive Learning

<http://www.edutopia.org/blog/scaffolding-lessons-six-strategies-rebecca-alber>

<http://epltt.coe.uga.edu/index.php?title=Scaffolding>

<http://olc.spsd.sk.ca/DE/PD/instr/strats/scaffolding/index.html>

Open Education Europa. The Gatewa:

<https://www.schooleducationgateway.eu/en/pub/resources/oeo.htm>